

Savjet bezbjednosti

Distribucija: opšta
22. decembar 2010.

Rezolucija br. 1966 (2010.)**koju je Savjet bezbjednosti usvojio 22. decembra 2010. na svojoj 6463. sjednici**

Savjet bezbjednosti,

Podsjećajući na Rezoluciju br. 827 Savjeta bezbjednosti (1993.) od 25. maja 1993., kojom je osnovan Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: MKSJ), i Rezoluciju br. 955 Savjeta bezbjednosti (1994.) od 8. novembra 1994., kojom je osnovan Međunarodni krivični sud za Ruandu (dalje u tekstu: MKSR), i sve kasnije relevantne rezolucije,

Podsjećajući posebno na rezolucije Savjeta bezbjednosti br. 1503 (2003.) od 28. avgusta 2003. i 1534 (2004.) od 26. marta 2004., kojima su Međunarodni sudovi pozvani da preduzmu sve moguće mjere kako bi sve istrage završili do kraja 2004., sve prvostepene postupke do kraja 2008., a svoj rad priveli kraju 2010. godine (dalje u tekstu: strategija okončanja rada), te *imajući u vidu* da to nije učinjeno u predviđenom roku,

Uvažavajući znatan doprinos Međunarodnih sudova međunarodnom krivičnom pravosuđu i odgovornosti za teška međunarodna krivična djela, kao i ponovnom uspostavljanju vladavine prava u zemljama bivše Jugoslavije i u Ruandi,

Podsjećajući da su Međunarodni sudovi osnovani u posebnim okolnostima bivše Jugoslavije i Ruande kao *ad hoc* mjera koja doprinosi ponovnom uspostavljanju i održavanju mira,

Potvrđujući svoju odlučnost da se bori protiv nekažnjivosti osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava i potrebu da se sve osobe protiv kojih su MKSJ i MKSR podignuli optužnicu privedu pravdi,

Podsjećajući na izjavu predsjedavajućeg Savjeta bezbjednosti od 19. decembra 2008. (S/PRST/2008/47) i *potvrđujući* potrebu da se osnuje *ad hoc* mehanizam koji će, nakon zatvaranja Međunarodnih sudova, obavljati niz njihovih temeljnih funkcija, uključujući suđenje bjeguncima iz reda najviših rukovodilaca za koje se sumnja da su najodgovorniji za krivična djela,

Naglašavajući da bi, s obzirom na znatno smanjene rezidualne funkcije, međunarodni rezidualni mehanizam trebao biti manja, privremena i efikasna struktura čije će se funkcije i obim postepeno smanjivati, s manjim brojem zaposlenih razmjerno smanjenim funkcijama,

Pozdravljajući Izvještaj generalnog sekretara (S/2099/258) o administrativnim i budžetskim aspektima izborâ mogućih lokacija arhiva Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju i Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu, kao i sjedišta rezidualnog mehanizma/rezidualnih mehanizama Međunarodnih sudova,

Postupajući u skladu s Poglavljem VII Povelje Ujedinjenih nacija,

1. *Donosi odluku* da se osnuje Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove (dalje u tekstu: Mehanizam) s dva ogranka, s datumom početka rada 1. juli 2012. (za ogranak za MKSR), odnosno 1. juli 2013. (za ogranak za MSKJ) (dalje u tekstu: početni datumi), i *donosi odluku* da se u tom cilju usvoji Statut Mehanizma, priložen u Dodatku 1 ovoj Rezoluciji;

2. *Donosi odluku* da će odredbe ove Rezolucije i Statuti Mehanizma, odnosno MKSJ-a i MKSR-a, podlijegati prelaznim odredbama iz Dodatka 2 ovoj Rezoluciji;

3. *Traži* od MKSJ-a i MKSR-a da preuzmu sve moguće mjere kako bi ekspeditivno okončali preostali posao, kao što je predviđeno ovom Rezolucijom, najkasnije do 31. decembra 2014. godine, pripremili se za svoje zatvaranje i obezbijedili uredan prelaz na Mehanizam, uključujući prelaz putem pripremnog tima u oba Međunarodna suda;

4. *Donosi odluku* da će, od početnog datuma oba ogranka navedena u stavu 1, Mehanizam preuzeti nadležnost, prava i obaveze, kao i temeljne funkcije MKSJ-a, odnosno MKSR-a, na način predviđen ovom Rezolucijom i Statutom Mehanizma, a svi ugovori i međunarodni sporazumi koje su Ujedinjene nacije zaključile u vezi s MKSJ-om i MKSR-om, a koji su još na snazi relevantnog početnog datuma, i dalje će biti na snazi, *mutatis mutandis*, i kad se radi o Mehanizmu;

5. *Traži* od generalnog sekretara da što je prije moguće, a najkasnije do 30. juna 2011., dostavi nacrt Pravilnika o postupku i dokazima Mehanizma, koji treba da se temelji na pravilnicima o postupku i dokazima Međunarodnih sudova, uz uslove određene ovom Rezolucijom i Statutom Mehanizma, kako bi ga sudije Mehanizma razmotrile i usvojile;

6. *Donosi odluku* da Pravilnik o postupku i dokazima Mehanizma i njegove eventualne izmjene stupe na snagu nakon što ih usvoje sudije Mehanizma, osim ako Savjet bezbjednosti ne odluči drugačije;

7. *Donosi odluku* da se sjedište ogranaka Mehanizma utvrdi poslije zaključenja odgovarajućih sporazuma između Ujedinjenih nacija i zemalja domaćina ogranaka Mehanizma koje Savjet bezbjednosti bude smatrao prihvatljivim;

8. *Podsjeća* na obavezu država da sarađuju s Međunarodnim sudovima, a posebno na obavezu da bez nepotrebnog odgađanja udovolje zahtjevima za pomoć u lociranju, hapšenju, pritvaranju, predaji i prebacivanju optuženih na Međunarodne sudove;

9. *Donosi odluku* da sve države u punoj mjeri sarađuju s Mehanizmom u skladu s ovom Rezolucijom i Statutom Mehanizma, i da, shodno tome, sve države preduzimaju sve mjere koje su neophodne po odredbama njihovih nacionalnih zakona da

provedu odredbe ove Rezolucije i Statuta Mehanizma, uključujući obavezu država da udovolje zahtjevima za pomoć ili nalogima koje izda Mehanizam shodno Statutu;

10. *Poziva* sve države, posebno one za koje se sumnja da su u njima bjegunci još uvijek na slobodi, da dodatno pojačaju saradnju s Međunarodnim sudovima i Mehanizmom i da im pruže svu potrebnu pomoć, posebno u svrhu što skorijeg hapšenja i predaje svih preostalih bjegunaca;

11. *Poziva* Međunarodne sudove i Mehanizam da preduzmu aktivne napore da predmete koji ne uključuju najviše rukovodioce za koje se sumnja da su najodgovorniji za krivična djela prosljede nadležnim nacionalnim jurisdikcijama u skladu sa svojim statutima i pravilnicima o postupku i dokazima;

12. *Poziva* sve države da u najvećoj mogućoj mjeri sarađuju kako bi dobile prosljeđene predmete iz Međunarodnih sudova i Mehanizma;

13. *Traži* od generalnog sekretara da provede ovu Rezoluciju i da preduzme praktične korake za efikasno funkcionisanje Mehanizma od početnog datuma iz stava 1, odnosno da najkasnije 30. juna 2011. pokrene proceduru za sastavljanje spiska sudija Mehanizma, kako je određeno njegovim Statutom.

14. *Traži* od generalnog sekretara da, nakon konsultacija sa Savjetom bezbjednosti, prije prvog početnog datuma iz stava 1 pripremi režim za bezbjednost informacija i pristup arhivi Međunarodnih sudova i Mehanizma;

15. *Traži* od Međunarodnih sudova i Mehanizma da sarađuju sa zemljama bivše Jugoslavije i s Ruandom, kao i sa zainteresiranim entitetima, kako bi se kroz obezbjeđivanje pristupa javnim spisima Međunarodnih sudova i Mehanizma, uključujući i pristup njihovim web-stranicama, olakšala uspostava informativnih i dokumentacijskih centara;

16. *Traži* od predsjednika Mehanizma da Savjetu bezbjednosti i Generalnoj skupštini podnosi godišnji izvještaj o radu, a od predsjednika i tužioca Mehanizma da Savjetu bezbjednosti svakih šest mjeseci podnose izvještaj o napretku u radu Mehanizma;

17. *Donosi odluku* da Mehanizam djeluje u početnom periodu od četiri godine od prvog početnog datuma iz stava 1 i da preispita napredak u radu Mehanizma, uključujući okončanje njegovih funkcija, prije kraja navedenog početnog perioda, a nakon toga svake dvije godine, te *odlučuje*, nadalje, da će Mehanizam nakon svakog od tih preispitivanja nastaviti da djeluje sljedeće dvije godine, osim ako Savjet bezbjednosti ne odluči drugačije;

18. *Naglašava* svoju namjeru da utvrdi načine provođenja eventualnih preostalih rezidualnih funkcija Mehanizma nakon okončanja njegovog djelovanja;

19. *Donosi odluku* da i dalje prati ovu problematiku.

Dodatak I**Statut Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove**

	<i>Strana</i>
Preambula.....	6
Član 1: Nadležnost Mehanizma.....	6
Član 2: Funkcije Mehanizma.....	7
Član 3: Struktura i sjedišta Mehanizma.....	7
Član 4: Organizacija Mehanizma.....	7
Član 5: Usporedna nadležnost.....	7
Član 6: Prosljeđivanje predmeta nacionalnim jurisdikcijama.....	7
Član 7: <i>Non bis in Idem</i>	8
Član 8: Spisak sudija.....	8
Član 9: Kvalifikacije sudija.....	9
Član 10: Izbor sudija.....	9
Član 11: Predsjednik.....	10
Član 12: Raspoređivanje sudija i sastav vijeća.....	10
Član 13: Pravilnik o postupku i dokazima.....	11
Član 14: Tužilac.....	11
Član 15: Sekretarijat.....	11
Član 16: Istraga i priprema optužnice.....	12
Član 17: Pregled optužnice.....	12
Član 18: Početak i vođenje sudskog postupka.....	13
Član 19: Prava optuženog.....	13
Član 20: Zaštita žrtava i svjedoka.....	14
Član 21: Presuda.....	14
Član 22: Krivične sankcije.....	14
Član 23: Žalbeni postupak.....	14
Član 24: Postupak preispitivanja.....	14
Član 25: Izvršenje kazne.....	15
Član 26: Pomilovanje ili ublažavanje kazne.....	15
Član 27: Vođenje arhive.....	15
Član 28: Saradnja i pravosudna pomoć.....	15

Član 29: Status, povlastice i imunitet Mehanizma.....	16
Član 30: Troškovi Mehanizma.....	16
Član 31: Radni jezici.....	16
Član 32: Izvještaji.....	17

STATUT MEĐUNARODNOG REZIDUALNOG MEHANIZMA ZA MEĐUNARODNE KRIVIČNE SUDOVE

Preambula

Međunarodni rezidualni mehanizam za međunarodne Krivične sudove (dalje u tekstu: Mehanizam), osnovan od strane Savjeta bezbjednosti na osnovu Poglavlja VII Povelje Ujedinjenih nacija kako bi izvršavao rezidualne funkcije Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: MKSJ) i Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za genocid i druga teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji Ruande i građana Ruande odgovornih za genocid i druga takva kršenja počinjena na teritoriji susjednih država između 1. januara 1994. i 31. decembra 1994. godine (dalje u tekstu: MKSR), djeluje u skladu s odredbama ovog Statuta.

Član 1: Nadležnost Mehanizma

1. Mehanizam nastavlja materijalnu, teritorijalnu, vremensku i personalnu nadležnost MKSJ-a i MKSR-a, kako je navedeno u članovima od 1 do 8 Statuta MKSJ-a, odnosno članovima od 1 do 7 Statuta MKSR-a, kao i prava i obaveze MKSJ-a i MKSR-a,¹ u skladu s odredbama ovog Statuta.

2. Mehanizam je nadležan da krivično goni, u skladu s odredbama ovog Statuta, osobe protiv koji su MKSJ i MKSR podigli optužnicu i koje spadaju u najviše rukovodioce za koje se sumnja da su najodgovorniji za krivična djela iz stava 1 ovog člana, uzimajući u obzir težinu djela za koja se terete i stepen odgovornosti optuženih.

3. Mehanizam je nadležan da krivično goni, u skladu s odredbama ovog Statuta, osobe protiv koji su MKSJ i MKSR podigli optužnicu i koje ne spadaju u najviše rukovodioce iz stava 2 ovog člana, ali uz uslov da Mehanizam, u skladu s odredbama ovog Statuta, može te osobe krivično goniti samo nakon što je iscrpio sva razumna sredstva za prosljeđivanje predmeta u skladu s članom 6 ovog Statuta.

4. Mehanizam je nadležan da krivično goni, u skladu s odredbama ovog Statuta,

(a) sve osobe koje svjesno i hotimično ometaju provođenje pravde u Mehanizmu ili na Međunarodnim sudovima i da za te osobe utvđuje krivicu za nepoštovanje suda;

(b) svjedoke koji svjesno i hotimično daju lažan iskaz pred Mehanizmom ili Međunarodnim sudovima.

Prije pokretanja sudskog postupka protiv tih osoba, Mehanizam treba da razmotri prosljeđivanje predmeta vlastima države u skladu s pravilom 6 ovog Statuta, uzimajući u obzir interese pravde i ekspeditivnost.

¹ V. članovi 1 do 8 Statuta MKSJ-a (S/RES/827 /1993./ i Dodatak S/25704 i Add.17658 /1993./) i članovi 1 do 7 Statuta MKSR-a (Dodatak S/RES/955 /1994./).

5. Mehanizam nije nadležan da podiže nove optužnice protiv osoba koje nisu obuhvaćene ovim članom.

Član 2: Funkcije Mehanizma

Mehanizam tokom svog djelovanja nastavlja da vrši funkcije MKSJ-a i MKSR-a, kako je određeno ovim Statutom (dalje u tekstu: rezidualne funkcije).

Član 3: Struktura i sjedišta Mehanizma

Mehanizam ima dva ogranka, jedan za MKSJ, a jedan za MKSR. Sjedište ogranka za MKSJ je u Haagu. Sjedište ogranka za MKSR je u Arushi.

Član 4: Organizacija Mehanizma

Mehanizam čine sljedeći organi:

(a) sudska vijeća, uključujući po jedno Pretresno vijeće za svaki ogranak Mehanizma i jedno zajedničko Žalbeno vijeće za oba ogranka Mehanizma;

(b) tužilac, zajednički za oba ogranka Mehanizma;

(c) Sekretarijat, zajednički za oba ogranka Mehanizma, koji Mehanizmu, uključujući vijeća i tužioca, pruža administrativne usluge.

Član 5: Uporedna nadležnost

1. Mehanizam i nacionalni sudovi imaju uporednu nadležnost za krivično gonjenje osoba iz člana 1 ovog Statuta.

2. Mehanizam ima primat nad nacionalnim sudovima, u skladu s ovim Statutom. Mehanizam može u bilo kojoj fazi postupka protiv osobe iz člana 1 stava 2 ovog Statuta formalno zatražiti od nacionalnih sudova da mu ustupe nadležnost, a u skladu s ovim Statutom i Pravilnikom o postupku i dokazima Mehanizma.

Član 6: Prosljeđivanje predmeta nacionalnim jurisdikcijama

1. Mehanizam je nadležan, i preduzima sve napore da predmete protiv osoba na koje se odnosi stav 3 člana 1 ovog Statuta proslijedi vlastima države u skladu sa stavovima 2 i 3 ovog člana. Mehanizam je takođe nadležan da proslijedi predmete protiv osoba na koje se odnosi stav 4 člana 1 ovog Statuta.

2. Nakon što je optužnica potvrđena, a prije početka suđenja, bez obzira na to da li je optuženi pod nadzorom Mehanizma, predsjednik može imenovati Pretresno vijeće koje će utvrditi da li predmet treba proslijediti vlastima države:

(i) na čijoj teritoriji je krivično djelo počinjeno; ili

(ii) u kojoj je optuženi uhapšen; ili

(iii) koja je nadležna za takav predmet, a voljna je i adekvatno pripremljena da ga preuzme kako bi dotične vlasti predmet odmah prosljedile nadležnom sudu radi suđenja u toj državi.

3. Pri donošenju odluke o prosljeđivanju predmeta kako je predviđeno stavom 3 člana 1 ovog Statuta, a u skladu s gore navedenim stavom 2, Pretresno vijeće će, u skladu s rezolucijom 1534 Savjeta bezbjednosti (2004.), imati u vidu težinu krivičnih djela kojima se optuženi tereti i nivo njegove odgovornosti.

4. Pretresno vijeće može *proprio motu* ili na zahtjev tužioca naložiti da se predmet prosljedi nakon što je prethodno tužiocu, a po potrebi i optuženom, dalo priliku da se izjasne i nakon što se uvjerilo da će suđenje optuženom biti pravično i da mu neće biti izrečena ili nad njim izvršena smrtna kazna.

5. Mehanizam nadgleda predmete koje nacionalnim sudovima prosljedi MKSJ ili MKSR, kao i predmete prosljeđene na osnovu ovog člana, a uz pomoć međunarodnih i regionalnih organizacija i tijela.

6. Nakon što MKSJ, MKSR i Mehanizam izdaju nalog o prosljeđivanju, a prije nego što nacionalni sud osudi ili oslobodi optuženog, te kad je jasno da uslovi za prosljeđivanje predmeta više nisu ispunjeni i da je to u interesu pravde, Pretresno vijeće može, na molbu tužioca i *proprio motu*, a nakon što je vlastima dotične države dalo priliku da se izjasne, poništiti nalog i službeno zatražiti ustupanje nadležnosti.

Član 7: *Non bis in idem*

1. Nijednoj osobi se ne može suditi pred nacionalnim sudom za djela koja prema ovom Statutu predstavljaju teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava i za koje joj je već suđeno pred MKSJ-om, MKSR-om ili Mehanizmom.

2. Osobi iz člana 1 ovog Statuta kojoj je pred nacionalnim sudom suđeno za djela koja predstavljaju teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava može se poslije toga suditi pred Mehanizmom samo:

(a) ako je djelo za koje joj je suđeno okvalifikovano kao obično krivično djelo; ili

(b) ako postupak pred nacionalnim sudom nije bio nepristrasan ili nezavisan, ako je bio smišljen da optuženog zaštiti od međunarodne krivične odgovornosti ili ako krivični postupak nije bio revnosno proveden.

3. Razmatrajući kaznu koju će izreći osobi osuđenoj za neko od krivičnih djela prema ovom Statutu, Mehanizam će uzeti u obzir koliki je dio eventualne kazne koju joj je za isto djelo izrekao nacionalni sud ta osoba već izdržala.

Član 8: Spisak sudija

1. Mehanizam ima spisak od 25 nezavisnih sudija (dalje u tekstu: sudije Mehanizma), od kojih najviše dvojica mogu biti državljani iste države.

2. Osoba koja se u smislu uslova pripadnosti u spisku može smatrati državljaninom više od jedne države, smatraće se državljaninom one države u kojoj inače ostvaruje svoja građanska i politička prava.
3. Sudije Mehanizma će biti prisutne u sjedištu ogranaka Mehanizma samo po potrebi, a na poziv predsjednika, kako bi vršile dužnosti koje zahtijevaju njihovu prisutnost. U mjeri u kojoj je to moguće i shodno odluci predsjednika, te funkcije mogu se vršiti na daljinu, izvan sjedišta ogranaka Mehanizma.
4. Sudije Mehanizma ne primaju naknadu ni druge beneficije zato što se nalaze na spisku. Uslovi službe sudija za svaki dan obavljanja dužnosti u Mehanizmu isti su kao i za *ad hoc* sudije Međunarodnog suda pravde. Uslovi službe predsjednika Mehanizma isti su kao i za sudije Međunarodnog suda pravde.

Član 9: Kvalifikacije sudija

1. Sudije moraju biti nepristrasne i osobe od integriteta i visokih moralnih kvaliteta koje posjeduju kvalifikacije potrebne za izbor na najviše pravosudne funkcije u zemlji iz koje dolaze. Posebno se uzima u obzir sudačko iskustvo na MKSJ-u ili MKSR-u.
2. Prilikom određivanja sastava Pretresnog i Žalbenog vijeća, dužna pažnja posvećuje se iskustvu sudija u krivičnom i međunarodnom pravu, uključujući međunarodno humanitarno pravo i ljudska prava.

Član 10: Izbor sudija

1. Izbor sudija Mehanizma vrši Generalna skupština sa spiska koji joj dostavlja Savjet bezbjednosti, na sljedeći način:

(a) generalni sekretar poziva države članice Ujedinjenih nacija i države nečlanice koje imaju stalne posmatračke misije u sjedištu Ujedinjenih nacija da kandiduju sudije, po mogućnosti osobe sa sudačkim iskustvom na MKSJ-u ili MKSR-u;

(b) u roku od 60 dana od poziva generalnog sekretara, svaka država može predložiti najviše dva kandidata čije kvalifikacije odgovaraju onima navedenim u članu 9 stavu 1 Statuta;

(c) generalni sekretar prosljeđuje primljene kandidature Savjetu bezbjednosti. Na osnovu primljenih kandidatura Savjet bezbjednosti sastavlja popis s najmanje 30 kandidata, starajući se da kvalifikacije iz člana 9 stava 1 i glavni svjetski pravni sistemi budu adekvatno zastupljeni;

(d) predsjedavajući Savjeta bezbjednosti prosljeđuje spisak kandidata predsjedavajućem Generalne skupštine. Generalna skupština s tog spiska bira 25 sudija Mehanizma. Kandidati koji dobiju apsolutnu većinu glasova država članica Ujedinjenih nacija i država nečlanica koje imaju stalnu posmatračku misiju u sjedištu Ujedinjenih nacija biće proglašeni izabranim. U slučaju da dva kandidata istog državljanstva dobiju potrebnu većinu glasova, izabranim će se smatrati onaj koji je dobio veći broj glasova;

2. U slučaju upražnjenog mjesta u spisku, nakon konsultacija s predsjedavajućim Savjeta bezbjednosti i Generalne skupštine, generalni sekretar na upražnjeno mjesto do kraja mandata imenuje osobu koja ispunjava kvalifikacije iz člana 9 stava 1 Statuta.
3. Sudije Mehanizma biraju se na mandat od četiri godine i generalni sekretar ih može ponovo izabrati nakon konsultacija s predsjedavajućim Savjeta bezbjednosti i Generalne skupštine.
4. Ako na spisku više nema sudija ili nijedan sudija nije raspoloživ za imenovanje i ako nije moguće imenovati sudiju koji je trenutno na dužnosti u Mehanizmu, a kad su istražene sve alternativne mogućnosti, generalni sekretar, na zahtjev predsjednika Mehanizma i nakon konsultacija s predsjedavajućim Savjeta bezbjednosti i Generalne skupštine, na dužnost sudije Mehanizma imenuje osobu koja ispunjava kvalifikacije iz člana 9 stava 1 Statuta.

Član 11: Predsjednik

1. Nakon konsultacija s predsjedavajućim Savjeta bezbjednosti i sudijama Mehanizma, generalni sekretar imenuje stalnog predsjednika iz reda sudija Mehanizma.
2. Predsjednik će biti prisutan bilo u sjedištu Mehanizma bilo u nekom od njegovih ogranaka, u skladu s potrebama obavljanja svojih funkcija.

Član 12: Raspoređivanje sudija i sastav sudskih vijeća

1. U slučaju suđenja u nekom predmetu na osnovu stava 2 i 3 člana 1 ovog Statuta, ili razmatranja prosljeđivanja tog predmeta nacionalnoj jurisdikciji, predsjednik imenuje troje sudija sa spiska u sastav pretresnog vijeća, a iz reda tih sudija predsjedavajućeg sudiju koji će nagledati cjelokupan rad tog pretresnog vijeća. U svim ostalim slučajevima, uključujući suđenja na osnovu stava 4 člana 1 ovog Statuta, predsjednik sa spiska imenuje sudiju pojedinca da riješi po tom pitanju.
2. Predsjednik može odrediti dežurnog sudiju sa spiska svakog od ogranaka Mehanizma, koji je na raspolaganju u kratkom roku, da rješava kao sudija pojedinac kojem se na rješavanje mogu podnositi optužnice, nalozi za hapšenje i druga pitanja koja se inače ne podnose pretresnom veću.
3. Predsjednik Mehanizma je član Žalbenog vijeća, imenuje ostale članove i predsjedava njegovim radom. U slučaju žalbe na odluku sudije pojedinca, Žalbeno vijeće čine tri sudije. U slučaju žalbe na odluku pretresnog vijeća, Žalbeno vijeće čini pet sudija.
4. U slučaju prijedloga za preispitivanje presude, u skladu s članom 24 ovog Statuta, koju je donio sudija pojedinac ili pretresno vijeće, predsjednik u sastav pretresnog vijeća za postupak preispitivanja imenuje troje sudija. U slučaju prijedloga za preispitivanje presude Žalbenog vijeća, Žalbeno vijeće u postupku preispitivanja čini pet sudija.
5. Predsjednik iz reda sudija Mehanizma može imenovati rezervnog sudiju koji će biti prisutan prilikom svake faze suđenja i zamijeniti nekog sudiju ako taj sudija nije u stanju da vrši svoju dužnost.

Član 13: Pravilnik o postupku i dokazima

1. Sudije Mehanizma usvajaju pravila o postupku i dokazima za vođenje preptretresne faze postupka, suđenja i žalbenog postupka, prihvatanje dokaza, zaštitu žrtava i svjedoka i druga relevantna pitanja.
2. Odluke o izmjenama i dopunama Pravilnika o postupku i dokazima sudije mogu donijeti na daljinu pismenim putem.
3. Pravilnik o postupku i dokazima i sve eventualne izmjene i dopune stupaju na snagu nakon što ih prihvate sudije Mehanizma, osim ako Savjet bezbjednosti ne odluči drugačije.
4. Pravilnik o postupku i dokazima i njegove eventualne izmjene moraju biti u skladu s ovim Statutom.

Član 14: Tužilac

1. Tužilac je odgovoran za vođenje istrage i krivično gonjenje osoba iz člana 1 ovog Statuta.
2. Tužilac djeluje nezavisno kao zasebni organ Mehanizma. On ne smije tražiti ni primati uputstva ni od koje vlade ni od bilo kojeg drugog izvora.
3. Tužilaštvo se sastoji od tužioca, po jednog službenika zaduženog za sjedište oba ogranka Mehanizma kojeg imenuje tužilac, i drugog potrebnog kvalifikovanog osoblja u skladu sa stavom 5 ovog člana. Ovisno o potrebama za vršenje svojih dužnosti, tužilac će biti prisutan u sjedištu jednog ili drugog ogranka Mehanizma.
4. Tužioca predlaže generalni sekretar, a imenuje Savjet bezbjednosti. Tužilac mora biti osoba visokih moralnih kvaliteta i posjedovati najviši stepen stručnosti i iskustva u vođenju istraga i krivičnog gonjenja u krivičnim predmetima. Tužilac ima mandat od četiri godine i može biti ponovno izabran. Uslovi službe tužioca odgovaraju uslovima službe podsekretara Ujedinjenih nacija.
5. Tužilaštvo zadržava manji broj zaposlenih razmjerno smanjenim funkcijama Mehanizma, koji rade u sjedištima ogranaka Mehanizma. Tužilaštvo zadržava spisak kvalifikovanog potencijalnog osoblja, po mogućnosti iz reda osoba s iskustvom rada na MKSJ-u ili MKSR-u, kako bi se omogućilo brzo zapošljavanje dodatnog osoblja u skladu s potrebama službe. Osoblje Tužilaštva imenuje generalni sekretar na preporuku tužioca.

Član 15: Sekretarijat

1. Sekretarijat je odgovoran za administraciju i opsluživanje ogranaka Mehanizma.
2. Sekretarijat se sastoji od sekretara, po jednog službenika zaduženog za sjedište oba ogranka Mehanizma kojeg imenuje sekretar, i drugog potrebnog kvalifikovanog osoblja u skladu sa stavom 4 ovog člana. Ovisno o potrebama za vršenje svojih dužnosti, sekretar će biti prisutan u sjedištu jednog ili drugog ogranka Mehanizma.

3. Sekretara imenuje generalni sekretar Ujedinjenih nacija na mandat od četiri godine i on može biti ponovno izabran. Uslovi službe sekretara odgovaraju uslovima službe pomoćnika generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

4. Sekretar zadržava manji broj zaposlenih razmjerno smanjenim funkcijama Mehanizma, koji rade u sjedištima ogranaka Mehanizma. Sekretar zadržava raspored kvalifikovanog potencijalnog osoblja, po mogućnosti iz reda osoba s iskustvom rada na MKSJ-u ili MKSR-u, kako bi se omogućilo brzo zapošljavanje dodatnog osoblja u skladu s potrebama službe. Osoblje Sekretarijata imenuje generalni sekretar na preporuku sekretara.

Član 16: Istraga i priprema optužnice

1. Tužilac je ovlašten da provodi istragu protiv osoba iz člana 1 ovog Statuta. Tužilac nije ovlašten da priprema nove optužnice protiv osoba na koje se ne odnosi član 1 ovog Statuta.

2. Tužilac je ovlašten da ispituje osumnjičene, žrtve i svjedoke, prikuplja dokaze i provodi istragu na licu mjesta. Prilikom obavljanja tih poslova tužilac može, kada je to prikladno, zatražiti pomoć nadležnih državnih vlasti.

3. Prilikom ispitivanja osumnjičeni ima pravo na pomoć pravnog zastupnika po vlastitom izboru, što uključuje pravo da mu se dodijeli besplatna pravna pomoć, ako nema dovoljno sredstava da je sam plati, kao i pravo na neophodno prevođenje na jezik i s jezika koji govori i razumije.

4. Pošto je utvrdio da *prima facie* postoje osnove za pokretanje postupka, tužilac priprema optužnicu koja sadrži sažet prikaz činjenica i krivično djelo ili djela za koja se optuženi tereti prema Statutu. Optužnica se dostavlja dežurnom sudiji ili sudiji pojedincu kojeg je imenovao predsjednik.

Član 17: Pregled optužnice

1. Optužnicu pregleda dežurni sudija ili sudija pojedinac kojeg je imenovao predsjednik. Ako se uvjeri da je tužilac utvrdio da *prima facie* postoje osnove za pokretanje postupka, sudija će potvrditi optužnicu. Ako se u to ne uvjeri, optužnica se odbacuje.

2. Pošto se optužnica potvrdi, sudija može na zahtjev tužioca izdavati sudske naloge i naloge za hapšenje, pritvor, predaju ili dovođenje osoba, kao i sve druge naloge potrebne za vođenje suđenja.

Član 18: Početak i vođenje sudskog postupka

1. Sudija pojedinac ili pretresna vijeća koja vode postupak moraju osigurati da suđenje bude pravično i ekspeditivno, i da se postupak vodi u skladu s pravilima o postupku i dokazima uz puno poštovanje prava optuženog i dužnu brigu o zaštiti žrtava i svjedoka.

2. Osoba protiv koje je potvrđena optužnica mora, na temelju sudskog naloga ili naloga za hapšenje koje je izdao Mehanizam, biti pritvorena, odmah obaviještena o optužbama protiv nje i prebačena u Mehanizam.
3. Sudija pojedinac ili sudija Pretresnog vijeća kojeg imenuje predsjednik pročit će optužnicu, postarati se da se poštuju prava optuženog, potvrditi da optuženi razumije optužnicu i uputiti ga da se izjasni o krivici. Sudija pojedinac ili Pretresno vijeće će zatim odrediti datum početka suđenja.
4. Pretres je javan osim kada sudija pojedinac ili pretresno vijeće odluče da zatvore pretres za javnost u skladu s pravilima o postupku i dokazima.

Član 19: Prava optuženog

1. Sve osobe su ravnopravne pred Mehanizmom.
2. Prilikom rješavanja po optužbama protiv optuženoga, on/ona ima pravo na pravično i javno suđenje, uz ograde predviđene članom 20 Statuta.
3. Optuženi se smatra nevinim dok mu se ne dokaže krivica u skladu s odredbama ovog Statuta.
4. Prilikom rješavanja po svim optužbama na osnovu ovog Statuta, optuženom se, uz puno poštovanje načela ravnopravnosti, garantuju sljedeća minimalna prava.
 - (a) da bude pravovremeno i detaljno obaviješten, na jeziku koji razumije, o prirodi i razlozima optužbi protiv njega;
 - (b) da ima odgovarajuće vrijeme i uslove za pripremu odbrane i komunikaciju s pravnim zastupnikom po vlastitom izboru;
 - (c) da mu se sudi bez nepotrebnog odgađanja;
 - (d) da mu se sudi u njegovom/njenom prisustvu i da se brani lično ili putem pravnog zastupnika po vlastitom izboru; da se, ako nema pravnog zastupnika, obavijesti o tom pravu; te da mu/joj se, kad god to zahtijevaju interesi pravde, dodijeli pravni zastupnik, a da on/ona pritom ne snosi troškove odbrane ako za to nema dovoljno sredstava;
 - (e) da ispita svjedoke koji ga/je terete ili da se oni ispituju u njegovo/njeno ime, kao i da se svjedoci odbrane dovedu i ispituju pod istim uslovima kao i svjedoci koji ga/je terete;
 - (f) da ima besplatnu pomoć prevodioca ako ne razumije ili ne govori jezik koji se koristi na Međunarodnom sudu;
 - (g) da ne bude primoran da svjedoči protiv sebe ni da prizna krivicu.

Član 20: Zaštita žrtava i svjedoka

Mehanizam u svojim pravilima o postupku i dokazima osigurava zaštitu žrtava i svjedoka MKSJ-a, MKSR-a i Mehanizma. Zaštitne mjere obuhvataju, pored ostalog, vođenje postupka *in camera* i zaštitu identiteta žrtava.

Član 21: Presude

1. Sudija pojedinac ili Pretresno vijeće izriču presude i odmjeravaju kazne i krivične sankcije osobama iz člana 1 ovog Statuta koje Mehanizam osudi.
2. Sve presude se izriču javno i prati ih pismeno obrazloženje. Presude Vijeća donose se odlukom većine sudija, a mogu im se dodati izdvojena ili suprotna mišljenja.

Član 22: Krivične sankcije

1. Krivične sankcije izrečene osobama iz stava 2 i 3 člana 1 ovog Statuta ograničene su na kaznu zatvora. Krivične sankcije izrečene osobama iz stava 4 člana 1 ovog Statuta jeste kazna zatvora od najviše sedam godina ili novčana kazna u iznosu koji će se odrediti pravilima o postupku i dokazima, ili oboje.
2. Prilikom određivanja kazne zatvora sudija pojedinac ili pretresno vijeće imaće u vidu opštu praksu izricanja zatvorskih kazni na sudovima bivše Jugoslavije, odnosno Ruande.
3. Prilikom izricanja kazni sudija pojedinac ili pretresno vijeće uzimaju u obzir faktore poput težine krivičnog djela i ličnih prilika osuđenika.
4. Uz kaznu zatvora, sudija pojedinac ili pretresno vijeće mogu naložiti povrat eventualne imovine pravim vlasnicima i imovinske koristi stečene kažnjivim ponašanjem, uključujući i sredstva prisile.

Član 23: Žalbeni postupak

1. Žalbeno vijeće rješava po žalbama osuđenih osoba ili po žalbama tužioca na sljedećim osnovama:
 - (a) greška u primjeni prava koja obesnažuje odluku, ili
 - (b) greška u utvrđivanju činjeničnog stanja zbog koje je došlo do neostvarenja pravde.
2. Žalbeno vijeće može odluke sudije pojedinca ili pretresnog vijeća potvrditi, poništiti ili preinačiti.

Član 24: Postupak preispitivanja

Kad se otkrije nova činjenica koja nije bila poznata u vrijeme postupka pred sudijom pojedincem, pretresnim vijećima ili žalbenim vijećem MKSJ-a, MKSR-a ili Mehanizma, a mogla je biti odlučujući faktor prilikom donošenja odluke, osuđenik može Mehanizmu

podnijeti prijedlog za preispitivanje presude. Tužilac može takav prijedlog podnijeti u roku od godine dana poslije izricanja pravomoćne presude. Vijeće će preispitati presudu samo ako se, nakon preliminarnog pregleda, većina sudija Vijeća složi da je nova činjenica, da je bila dokazana, mogla biti odlučujući faktor prilikom donošenja odluke.

Član 25: Izvršenje kazne

1. Kazna zatvora izdržava se u državi koju Mehanizam odredi s popisa država koje s Ujedinjenim nacijama imaju potpisan sporazum u tu svrhu. Kazna zatvora izdržava se u skladu s važećim zakonskim propisima dotične države i pod nadzorom Mehanizma.
2. Mehanizam je nadležan da nadgleda izvršenje kazni koje je izrekao MKSJ, MKSR ili Mehanizam, uključujući provođenje sporazuma o izvršenju kazne koji su Ujedinjene nacije sklopile s državama članicama i drugih sporazuma s međunarodnim i regionalnim organizacijama i drugim odgovarajućim organizacijama i tijelima.

Član 26: Pomilovanje ili ublažavanje kazne

Ako prema važećim pravnim propisima države u kojoj osuđenik MKSJ-a, MKRS-a ili Mehanizma izdržava kaznu zatvora on ima pravo na pomilovanje ili ublažavanje kazne, ta država mora o tome obavijestiti Mehanizam. Pomilovanje ili ublažavanje kazne moguće je samo ako predsjednik Mehanizma tako odluči na temelju interesa pravde i opštih pravnih načela.

Član 27: Vođenje arhive

1. Ne dovodeći u pitanje nijedan prethodni uslov davatelja informacija ili dokumenata, odnosno s njima postignuti dogovor, arhiva MKSJ-a, MKSR-a i Mehanizma ostaje u vlasništvu Ujedinjenih nacija. Arhiva je nepovrediva bez obzira na lokaciju, u skladu s odjeljkom 4 Konvencije o povlasticama i imunitetu Ujedinjenih nacija od 13. februara 1946.
2. Mehanizam je odgovoran za vođenje arhive, uključujući čuvanje i pristup arhivi. Arhiva MKSJ-a i MKSR-a biće locirana u ograncima Mehanizma.
3. Mehanizam pri vođenju pristupa arhivi osigurava stalnu zaštitu povjerljivih informacija, uključujući informacije o zaštićenim svjedocima i informacije date u povjerenju. Mehanizam u tu svrhu provodi režim sigurnosti informacija i pristupa informacijama, u što ulazi i davanje oznake povjerljivosti arhivskoj građi ili njeno ukidanje, ovisno o potrebi.

Član 28: Saradnja i pravosudna pomoć

1. Države moraju saradivati s Mehanizmom u istrazi i krivičnom gonjenju osoba iz člana 1 ovog Statuta.
2. Države moraju bez nepotrebnog odgađanja udovoljiti svakom zahtjevu za pomoć ili nalogu koji je izdao sudija pojedinac ili pretresno vijeće u vezi s predmetima koji se tiču osoba obuhvaćenih članom 1 ovog Statuta, što, između ostalog, uključuje sljedeće:

- (a) utvrđivanje identiteta i pronalaženje osoba;
- (b) uzimanje iskaza i dostavu dokaza;
- (c) uručenje dokumenata;
- (d) hapšenje ili pritvaranje osoba;
- (e) predaju ili dovođenje optuženih pred Mehanizam;

3. Mehanizam odgovara na zahtjeve za pomoć nacionalnih vlasti u vezi s istragom, gonjenjem i suđenjem osobama odgovornim za ozbiljna kršenja međunarodnog humanitarnog prava u zemljama bivše Jugoslavije i Ruandi, uključujući, gdje je to primjereno, pružanje pomoći u praćenju bjegunaca čije su predmete MKSJ, MKSR ili Mehanizam proslijedili nacionalnim vlastima.

Član 29: Status, povlastice i imunitet Mehanizma

1. Konvencija o povlasticama i imunitetu Ujedinjenih nacija od 13. februara 1946. primjenjuje se na Mehanizam, arhivu MKSJ-a, MKSR-a i Mehanizma, sudije, tužioca i njegovo/njeno osoblje, te sekretara i njegovo/njeno osoblje.

2. Predsjednik, tužilac i sekretar uživaju povlastice i imunitet, izuzeća i druge olakšice koje prema međunarodnom pravu pripadaju diplomatskim predstavnicima. Sudije Mehanizma uživaju povlastice i imunitet, izuzeća i druge olakšice za vrijeme rada za Mehanizam.

3. Osoblje tužioca i sekretara uživa povlastice i imunitet koji pripadaju službenicima Ujedinjenih nacija u skladu s članovima V i VII Konvencije iz stava 1 ovog člana.

4. Kada branilac dobije potvrdu da ga je Mehanizam prihvatio kao branioca, i za vrijeme obavljanja službenih dužnosti, a nakon što Mehanizam prethodno obavijesti državu primateljicu o vršenju njegove/njene misije, dolasku i konačnom odlasku, on/ona uživa povlastice i imunitet koji pripadaju vještacima koji obavljaju dužnost za Ujedinjene nacije u skladu s članom IV, odjeljkom 22, stavom (a) do (c), i odjeljkom 23 Konvencije iz stava 1 ovog člana. Ne dovodeći u pitanje povlastice i imunitet, dužnost je branilaca koji uživaju te povlastice i imunitet da poštuju zakone i propise zemlje domaćina.

5. Sa svim drugim osobama, uključujući optužene, čije je prisustvo potrebno u sjedištu Mehanizma postupaće se na način koji je neophodan za ispravno funkcionisanje Mehanizma.

Član 30: Troškovi Mehanizma

Troškovi Mehanizma su troškovi Organizacije u skladu s članom 17 Povelje Ujedinjenih nacija.

Član 31: Radni jezici

Radni jezici Mehanizma su engleski i francuski.

Član 32: Izvještaji

1. Predsjednik Mehanizma podnosi Savjetu bezbjednosti i Generalnoj skupštini godišnji izvještaj o radu Mehanizma.
2. Predsjednik i tužilac podnose Savjetu bezbjednosti polugodišnje izvještaje o napretku u radu Mehanizma.

Dodatak 2

Prelazne odredbe

Član 1 – Sudski postupak

1. MKSJ i MKSR nadležni su za okončanje svih sudskih postupaka ili proslijeđenih sudskih postupaka po kojima rješavaju na dan osnivanja jednog od dva ogranka Mehanizma.
2. Ako je bjegunac kojeg je optužio MKSJ ili MKSR uhapšen više od 12 mjeseci prije ili ako je Žalbena vijeće više od 6 mjeseci prije dana osnivanja jednog od dva ogranka Mehanizma naložilo ponovno suđenje, MKSJ, odnosno MKSR nadležni su za tu osobu u skladu sa svojim Statutom i Pravilima o postupku i dokazima, da provedu i okončaju suđenje toj osobi, ili da prosljede predmet vlastima države, prema potrebi.
3. Ako je bjegunac kojeg je optužio MKSJ ili MKSR uhapšen 12 mjeseci ili kraće ili ako je najviše 6 mjeseci prije dana osnivanja jednog od dva ogranka Mehanizma naloženo ponovno suđenje, MKSJ, odnosno MKSR jedino su nadležni da za tu osobu u skladu sa svojim Statutom i pravilima o postupku i dokazima pripreme suđenje ili da prosljede predmet vlastima države, prema potrebi. Od dana osnivanja jednog od dva ogranka Mehanizma, Mehanizam je nadležan za tu osobu u skladu s članom 1 svog Statuta, uključujući suđenje toj osobi ili prosljeđivanje njenog predmeta, prema potrebi.
4. Ako je bjegunac kojeg je optužio MKSJ ili MKSR uhapšen ili ako je ponovno suđenje naloženo na dan ili poslije dana osnivanja jednog od dva ogranka Mehanizma, Mehanizam je nadležan za tu osobu u skladu s članom 1 svog Statuta.

Član 2 – Žalbeni postupak

1. MKSJ i MKSR nadležni su za vođenje i okončanje svih žalbenih postupaka za koje je najava žalbe na presudu ili presudu o kazni podnijeta prije dana osnivanja jednog od dva ogranka Mehanizma.
2. Mehanizam je nadležan za vođenje i okončanje svih žalbenih postupaka za koje je najava žalbe na presudu ili presudu o kazni podnijeta na dan ili nakon dana osnivanja jednog od dva ogranka Mehanizma.

Član 3 – Postupak preispitivanja

1. MKSJ i MKSR nadležni su za vođenje i okončanje svih postupaka preispitivanja za koje je prijedlog za preispitivanje presude podnijet prije dana osnivanja jednog od dva ogranka Mehanizma.
2. Mehanizam je nadležan za vođenje i okončanje svih postupaka preispitivanja za koje je prijedlog za preispitivanje presude podnijet na dan ili nakon dana osnivanja jednog od dva ogranka Mehanizma.

Član 4 – Nepoštovanje suda i davanje lažnog iskaza

1. MKSJ i MKSR nadležni su za vođenje i okončanje svih postupaka za nepoštovanje suda i davanje lažnog iskaza za koje je optužnica potvrđena prije dana osnivanja jednog od dva ogranka Mehanizma.
2. Mehanizam je nadležan za vođenje i okončanje svih postupaka za nepoštovanje suda i davanje lažnog iskaza za koje je optužnica potvrđena na dan ili poslije dana osnivanja ogranka Mehanizma.

Član 5 – Zaštita žrtava i svjedoka

1. MKSJ i MKSR osiguravaju zaštitu žrtava i svjedoka i obavljaju sve s tim povezane pravosudne ili tužilačke funkcije za sve predmete za koje su MKSJ, odnosno MKSR nadležni u skladu s članovima 1 do 4 ovog Dodatka.
2. Mehanizam osigurava zaštitu žrtava i svjedoka i obavlja sve s tim povezane pravosudne ili tužilačke funkcije za sve predmete za koje je nadležan Mehanizam u skladu s članovima 1 do 4 ovog Dodatka.
3. Mehanizam osigurava zaštitu žrtava i svjedoka i obavlja sve s tim povezane pravosudne ili tužilačke funkcije za sve predmete kad je dotična osoba žrtva ili svjedok u dva ili više predmeta za koje su Mehanizam, MKSJ, odnosno MKSR nadležni u skladu s članovima 1 do 4 ovog Dodatka.
4. MKSJ, odnosno MKSR preduzimaju sve potrebne korake da što prije osiguraju koordinisani prijelaz funkcija zaštite žrtava i svjedoka na Mehanizam, a u vezi sa svim okončanim predmetima na oba suda. Od dana osnivanja jednog od dva ogranka Mehanizma, Mehanizam će obavljati sve pravosudne ili tužilačke funkcije u vezi s tim predmetima.

Član 6 – Koordinisani prelaz drugih funkcija

MKSJ, odnosno MKSR preduzimaju sve potrebne korake da što prije osiguraju koordinisani prelaz na Mehanizam ostalih funkcija oba suda, uključujući nadzor nad izvršenjem kazni, zahtjeve za pomoć domaćih vlasti i rukovođenje spisima i arhivom. Od dana osnivanja jednog od dva ogranka Mehanizma, Mehanizam obavlja sve pravosudne ili tužilačke funkcije.

Član 7 – Prelazne odredbe za predsjednika, sudije, tužioca, sekretara i osoblje

Bez obzira na odredbe Statutâ Mehanizma, MKSJ-a i MKSR-a,

(a) predsjednik, sudije, tužilac i sekretar Mehanizma takođe mogu obavljati dužnosti predsjednika, sudije, tužioca i sekretara MKSJ-a, odnosno MKSR-a;

(b) osoblje Mehanizma takođe može biti osoblje MKSJ-a ili MKSR-a.